

Kossuth Lajos

Éljen a magyar szabadság, éljen a haza! – zengi a Kossuth-nótát 150 éve minden magyar, lelkes örömmel, ha szabadnak érzi magát, és harcra, áldozatra készen, ha Habsburg, kommunista vagy más hatalom orozza el a számára legfontosabbat, a szabadságát. Bocskai 1604-ben, Rákóczi 1703-ban, Kossuth 1848-ban indított hősi szabadságharcot a nemzeti függetlenségért. Bocskait megmérgezték, Rákóczi és Kossuth számkivetetten élt évtizedeken át, sorsuk mégsem arra tanít, hogy feladjuk. *Ha elesik kettő-három, lesz helyette tizenhárom* – éneklük a magyarok, és indulnak mindnyájan, valahányszor igaz vezért küld az Ég, aki még egyszer azt üzeni...

● Nem ünnepelhetjük meg a születésnapját

Mivel odaveszett mind az anyakönyv, mind a családi biblia, melybe születését bejegyezték, és maga Kossuth sem tudta pontosan, az utókor feltételezett születésnapján, szeptember 19-én emlékezik rá.

1802-ben született Monokon. Apja birtoktalan középnemes, aki főurak jogszaként kereste kenyerét. A Habsburg-ellenességet eperjesi származású édesanyjától örökölte, akinek egyik felmenőjét a császár vérengző zsoldostábornoka, Caraffa végeztette ki.

Kossuth, apja nyomdokaiba lépve, Sárospatakon jogot végzett, és szülőföldjén, Zemplén megyében lett ügyvéd, táblabíró, majd ügyész. Többször is részt vett a pozsonyi országgyűlés munkájában, mint az ott meg nem jelent főnemesek jogi képviselője.

Kossuth Lajos
édesanyja

Itt kezdi meg politikai tevékenységét: a liberális reformellenzék oldalán küzd a társadalmi haladásért és a nemzeti érdekek védelmében. Szerkeszteni kezdi az *Országgyűlési Tudósításokat*, amelyeket – hogy a cenzúrát elkerülje – sokszorosított magánlevelek formájában terjeszt.

Soha, semmi esetben ne tűrjék azt, hogy e nemzet felett más határozhasson, mint e nemzet maga.

A monoki szülőház

● A szó veszélyes fegyver, az újság még inkább

Éleshangú cikkeit a császár helytartója, a nádor betiltotta, Kossuth mégis folytatta a hírlap terjesztését, ezért 1837 májusában letartóztatták, és négy évi börtönre ítélték.

Deák Ferenc közbenjárására három év múlva kegyelmet kapott. A börtönének nem teltek hiába, ekkor szerezte alapos angol nyelvtudását, aminek a száműzetés során nagy hasznát vette. A politikai fogság népszerűségének is használt: szabadulásakor az ellenzék mártírnaként ünnepelték.

A *Pesti Hírlap* szerkesztője lett. Gyűjtő erejű vezércikkeinek köszönhetően az újság példányszáma 60-ról 5200-ra nőtt.

Üzenete eljutott az ország minden zugába, a társadalom minden rétegéhez. Rendre célba vette a kor Magyarországnak minden gondját, és nemcsak bírált, hanem a megoldást is felvázolta. A hatalom felháborodott, a tömegek lelkesedtek.

Lelkesedett Meszlényi Terézia is, aki 1840-ben feleségül ment hozzá, három gyermeket szült neki, támogatta küzdelmeiben, és hű társa maradt a számkivettségben is.

Kossuth felesége

Kossuth gyermekei száműzetésben nőttek fel

● Harc a legnagyobb magyarral

Kossuth 1840-ben még a legnagyobb magyarnak nevezte az országépítő grófot, ám a társadalmi, alkati és elvi ellentétek egyre távolították őket. Mindketten ugyanazért a célért küzdtek, de Széchenyi békés, Kossuth radikális eszközökkel. Széchenyi végzetesnek látta a Béctől való elszakadást. Kossuth viszont tudta, hogy Bécsből soha nem fogják magyar érdekek szerint kormányozni Magyarországot. Nemzeti önállóságot, jogegyenlőséget, közteherviselést akart, és azt, hogy az adót ne engedjék „kifolytani” Bécsbe, hanem saját iparunk, kereskedelmünk fejlesztésére, a jobbágyok felszabadítására fordítsák. Igyekezett kiszorítani a külföldi árut a magyar piacról, és a hazai termékek vásárlását szorgalmazta.

Kossuth és Széchenyi vitája.
Forradalmárok, Kossuth és Petőfi szemben a békepárti Széchenyivel és Deák Ferencsel

A felpörgő események Kossuth javára döntötték el kettejük elvi küzdelmét. Az 1847–48-as országgyűlésen Pest megye követeként ő lett az ellenzék vezére.

Kossuth Lajos azt üzenté

1848. március 14-én a pozsonyi országgyűlés megszavazta a Kossuth által kidolgozott reformprogramot. 15-én küldöttség élén ő vitte Bécsbe a forradalmi törvényt. A császár előbb megtagadta elfogadásukat, de a pesti forradalom hírére végül engedett, és kinevezte gróf Batthyány Lajost az első felelős magyar kormány miniszterelnökévé.

Kossuth Lajos pénzügyminiszter lett, s egyben a szabadságharc szellemi vezére. Bevezette az önálló magyar pénzt, a Kossuth-bankót, kidolgozta az ország költségvetését. Legnagyobb szónoki sikerét július 11-én aratta. *A haza vesztélyben van* – szolt –, s az országgyűlés lelkesen szavazta meg a nemzeti hadsereg felállítását.

Leborulok a nemzet nagysága előtt, s csak azt mondom: annyi energiát a kivitelben, mint amennyi hazafiságot tapasztaltam a megajánlásban, s Magyarországot a poklok kapui sem döntik meg.

Budapesten március 15-én ki és mivel lelkesítette a forradalmárokat?

Szeptemberben a császár serege betört Magyarországra, a Batthyány-kormány lemondott, helyette a Honvédelmi Bizottmány s ennek elnöke, Kossuth Lajos vette át az ország vezetését. Toborzókörútra indult, hogy hadba szólítsa az ország népét. Egyik leghatásosabb beszédét Cegléden mondta el. Gyűltek is a nemzetőrök ezrével.

Kossuth kitűnő politikus, szónok és szervező, határozott államférfi, de nem katona. A hadi események irányításában sajnos hibákat követ el. Emiatt fordul ellene Görgey Artúr tábornok, aki viszont zseniális hadvezér. Pedig most minden belső viszály végzetes, mert összefogott ellenünk a két óriás, a császár és a cár.

A honvéd hadsereg hősiessége, Görgey, Klapka, Damjanich, Perczel Mór, Bem és a többi tábornok tehetsége és elszánt bátorsága hozott hadi sikert bőven, de nem volt, aki összehangolja a hadműveleteket, és erőnk is fogyott.

Kossuth Cegléden toboroz

A márciusi lapszám haditérképén keressétek ki a győzelmeket jelző zászlócskákat.

Keressétek ki áprilisi mesém-ből, hogy a Rákóczi szabadságharc idején hányban és hol mondták ki: a Habsburg császár többé nem magyar király.

1849. április 14-én a debreceni nemzetgyűlés kimondta a Habsburg-ház trónfosztását és Magyarország függetlenségét. Kossuth Lajost kormányzóvá választották. Történelmi pillanat volt, még akkor is, ha nem tartott soká.

Néhány fényes diadal nem törhette meg a sokszoros túlerőt. A temesvári vereség után Kossuth Görgeyre bízta a kormányzást, és elmene-kült. A teljesen kilátástalan helyzetben Görgey tábornokaival együtt úgy döntött, hogy augusztus 13-án Világosnál – kizárólag az oroszok előtt – leteszi a fegyvert.

Kossuth Törökországba menekült. Angliai és amerikai körútja diadalmenet volt. Londoni és olaszországi évei alatt is a magyar szabadság éltette, szervezkedett, levelezett, kapcsolatot tartott az emigrációval és az otthoni ellenállókkal. Élete utolsó évtizede-it Torinóban töltötte, csak 1894-ben, koporsóban térhetett vissza hazájába. Temetése félmillió szabadsághű magyar néma tüntetése volt.

Atilla

Árpád

Szent István

Szent László

IV. Béla

Kossuthtal együtt búcsúzik tőletek történelmi mese-sorozatomból. Lapozzatok fel nagyobb korotokban is, ha érdekes adatra, képre, ha igazságra és biztatásra van szükségetek. Tanuljatok a vereségekből, és mérjétek hőseinkhez, történelmünk nagy alakjaihoz magatokat. Mert nemcsak volt egyszer, hanem lesz is. Bizonyosan.

Zsigmond Emese

Hunyadi Mátyás

Bocskai István

Bethlen Gábor

II. Rákóczi Ferenc

Áprilisi megfejtések: II. Rákóczi Ferenc anyai nagyapja Zrínyi Péter, nagybátyja Frangepán Ferenc volt. Mindkettőjüket kivégezték Bécsújhelyen, mivel részt vettek a császár elleni összeesküvésben. A francia XIV. Lajost fényűzése miatt Napkirályként emlegetik. Ő mondta a tokaji aszúról, hogy a királyok bora, a borok királya. Rákóczi nem a saját arcképét, hanem a Madonnát verette a pénzérméire, mert mélyen vallásos volt, és tudta, hogy nem uralkodhatna a Szűzanya segítségével. A kurucok ellen harcoló német katonákat és császárpárti magyarokat labancoknak csúfolták. **Nyertesek:** Albert Loránd, Székelykeresztúr; a **backamadarasi III.**; a **zsibói IV. B osztály.**

